ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 29.5.2013
COM(2013) 356 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Εσθονίας για το 2013

και την έκδοση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Εσθονίας για την περίοδο 2012-2017

{SWD(2013) 356 final}

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Εσθονίας για το 2013

και την έκδοση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Εσθονίας για την περίοδο 2012-2017

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών[1], και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής[2],

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου[3],

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Κατόπιν διαβούλευσης με την οικονομική και δημοσιονομική επιτροπή,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μιας νέας στρατηγικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση, η οποία, βασιζόμενη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, θα εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.

(2) Στις 13 Ιουλίου 2010, βάσει των προτάσεων της Επιτροπής, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών[4], οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές».Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές τους για την απασχόληση.

---

1 ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.
2 COM(2013) 356 τελικό.
3 P7_TA(2013)0052 και P7_TA(2013)0053.
4 Απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου της 22ας Απριλίου 2013.

(3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσήλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.

(4) Στις 6 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Εσθονίας για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας της Εσθονίας για την περίοδο 2011-2015.

(5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης[5], δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, επί τη βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών, εξέδωσε την έκθεση για τον Μηχανισμό Επαγρύπνησης[6], στην οποία δεν προσδιόρισε την Εσθονία ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.

(6) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.

(7) Στις 30 Απριλίου 2013, η Εσθονία υπέβαλε το οικείο πρόγραμμα σταθερότητας του 2013 για την περίοδο 2012-2017 και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων. Για να ληφθούν υπόψη οι αλληλοσυνδέσεις τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτόχρονα.

(8) Βάσει της αξιολόγησης του προγράμματος σταθερότητας του 2013 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το μακροοικονομικό σενάριο, στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβλέψεις του προγράμματος, είναι ρεαλιστικό για την περίοδο 2013-2014 όταν η πραγματική αύξηση του ΑΕΠ αναμένεται να ανέλθει κατά μέσο όρο σε περίπου 3,3%. Οι εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2013 προβλέπουν αύξηση κατά 3,5% την περίοδο 2013-2014. Η Εσθονία πέτυχε ονομαστικό έλλειμμα του προϋπολογισμού της τάξης του 0,3% του ΑΕΠ το 2012. Το πρόγραμμα επιβεβαιώνει τον προηγούμενο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο (ΜΔΤ) για διαρθρωτικό πλεόνασμα. Αυτό είναι περισσότερο φιλόδοξο από ότι απαιτείται από το Σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης. Δεδομένου ότι το διαρθρωτικό ισοζύγιο της Εσθονίας παρουσίασε πλεόνασμα το 2012, η χώρα πέτυχε τον ΜΔΣ της ένα έτος νωρίτερα από τα προβλεπόμενα στο προηγούμενο πρόγραμμά της. Στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφεται στο πρόγραμμα σταθερότητας είναι να διασφαλίσει διατηρήσιμη δημοσιονομική πολιτική που στηρίζει την ισόρροπη ανάπτυξη, τηρώντας τον ΜΔΣ και εξασφαλίζοντας παράλληλα επαρκή δημοσιονομικά αποθέματα και μειώνοντας τη φορολογική επιβάρυνση της εργασίας. Το σχεδιαζόμενο ονομαστικό

[5] COM(2012) 750 τελικό.
[6] COM(2012) 751 τελικό.

έλλειμμα, της τάξης του 0,5% του ΑΕΠ το 2013, προβλέπεται από το πρόγραμμα να βελτιωθεί μέσα στον χρονικό ορίζοντα των προβλέψεων, να ισοσκελιστεί το 2014 και να μετατραπεί σε πλεόνασμα κατόπιν. Μετά από συνολική αξιολόγηση του νέου υπολογισμού του διαρθρωτικού ισοζυγίου, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης της τιμής αναφοράς για τις δαπάνες, η Εσθονία δεν παρεκκλίνει σημαντικά από τον ΜΔΣ το 2013, επιστρέφοντας σε διαρθρωτικό πλεόνασμα το 2014. Ο δείκτης χρέους είναι σαφώς χαμηλότερος του 60% του ΑΕΠ και, σύμφωνα με το πρόγραμμα, είναι πιθανόν να μειωθεί μετά το 2013 για να φθάσει στο 9% περίπου την περίοδο 2015-2016. Η Εσθονία σχεδιάζει να καθιερώσει κανόνα για διαρθρωτικό ισοζύγιο προϋπολογισμού το 2013, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση. Μόλις θεσπιστεί, ο δημοσιονομικός κανόνας, θα πρέπει να συμπληρωθεί με την ενίσχυση του δεσμευτικού χαρακτήρα των πολυετών στόχων για τις δαπάνες.

(9) Όσον αφορά την αγορά εργασίας, ενώ συνεχίζει να αυξάνεται η απασχόληση, εξακολουθούν να παραμένουν αναπτυξιακά εμπόδια που αφορούν μεταξύ άλλων το επίμονο επίπεδο ανεργίας των νέων και μακροχρόνιας ανεργίας, τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων, την αυξανόμενη έλλειψη εργατικού δυναμικού, συμπεριλαμβανομένων απωλειών του εργατικού δυναμικού λόγω χρόνιων προβλημάτων υγείας. Το σύστημα κοινωνικών παροχών θα πρέπει να γίνει πιο ευέλικτο και στοχοθετημένο, και να παρέχει υπηρεσίες και κίνητρα σε ανέργους και σε άεργα άτομα που θα μπορούσαν να εργαστούν εκ νέου, ενώ τα μέτρα ενεργοποίησης θα πρέπει να ενισχυθούν ώστε να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα αυτά θα ωφελήσουν αυτούς που τα χρειάζονται περισσότερο. Η αποδοτικότητα από άποψη κόστους των δαπανών της πολιτικής για την οικογένεια θα μπορούσε να βελτιωθεί με δημοσιονομικά ουδέτερο τρόπο, μεταξύ άλλων με την ανακατανομή της χρηματοδότησης από τα γονικά επιδόματα σε περισσότερο αποτελεσματικά μέτρα, όπως υπηρεσίες μέριμνας για τα παιδιά με αναμενόμενες θετικές επιπτώσεις στην απασχόληση των γυναικών. Η οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών πρέπει να αντιμετωπιστεί με περισσότερο συντονισμένο τρόπο για την επίτευξη περισσότερο ορατών αποτελεσμάτων.

(10) Στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, η Εσθονία έχει εφαρμόσει εν μέρει τις συστάσεις του 2012· η μεταρρύθμιση της ανώτερης εκπαίδευσης εγκρίθηκε το 2012 και το 2013 πρόκειται να εγκριθεί νέα συνολική μεταρρύθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Θα χρειαστεί ιδιαίτερη προσοχή για να διασφαλιστεί η επαρκής συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στην εξασφάλιση επαρκούς αριθμού περιόδων μαθητείας στο πλαίσιο της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Η εκλογικευμένη παροχή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική δέσμευση που έχει ακόμα τηρηθεί. Η ακόμα σχετικά υψηλή ανεργία των νέων πρέπει να αντιμετωπιστεί ενόψει του υψηλού ποσοστού των ατόμων χωρίς επαγγελματική εκπαίδευση. Η πρόσβαση των εργαζόμενων χαμηλής ειδίκευσης στη διά βίου μάθηση δεν έχει ακόμα αντιμετωπιστεί επαρκώς και τα μέτρα για τους νέους άνεργους δεν αντιστοιχούν πάντα με αξιόπιστο τρόπο στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Η έλλειψη σύνδεσης που παρατηρείται μεταξύ του δημόσιου τομέα έρευνας και της οικονομίας συνεχίζει να εμποδίζει την αύξηση της παραγωγικότητας και να επηρεάζει την ανταγωνιστικότητα της Εσθονίας. Επιπλέον, η διεθνοποίηση του συστήματος έρευνας και καινοτομίας και ο καθορισμός των προτεραιοτήτων του εξακολουθούν να αποτελούν προκλήσεις λόγω του μικρού μεγέθους της οικονομίας.

(11) Η ένταση ενέργειας στην Εσθονία εξακολουθεί να είναι πολύ υψηλή. Μολονότι η κυβέρνηση έχει λάβει ορισμένα μέτρα οι προσπάθειες πρέπει να συνεχιστούν και να ενταθούν, με πρόσθετη έμφαση στην ανακαίνιση των συγκροτημάτων κατοικιών. Ο

στόλος των νέων αυτοκινήτων στην Εσθονία είναι ο πλέον ενεργειοβόρος στην ΕΕ και τα καταναλωτικά πρότυπα δεν αλλάζουν παρά την αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης καυσίμων. Ελλείψει συμπληρωματικών μέτρων, η Εσθονία δεν πρόκειται να τηρήσει τον στόχο της ως προς τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, ιδίως αν δεν ληφθούν μέτρα στους τομείς των μεταφορών και της κατοικίας. Η αγορά ενέργειας της Εσθονίας παραμένει σε σχετική απομόνωση λόγω της ανεπάρκειας των διασυνοριακών συνδέσεων.

(12) Οι υπηρεσίες που η τοπική κυβέρνηση είναι νομικά υποχρεωμένη να παρέχει είναι στις περισσότερους τομείς αναποτελεσματικές, ιδίως όσον αφορά τη μακροχρόνια περίθαλψη, τις υπηρεσίες στήριξης της οικογένειας, την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, την εκπαίδευση και τις μεταφορές. Αυτό οφείλεται στις χαμηλές διοικητικές ικανότητες των τοπικών κυβερνήσεων και στην αναντιστοιχία μεταξύ των εσόδων της τοπικής κυβέρνησης και των αρμοδιοτήτων που έχουν μεταβιβασθεί σε αυτή. Δεν έχει ακόμα θεσπιστεί διατηρήσιμο σχέδιο για τη βελτίωση της τοπικής διοίκησης.

(13) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Εσθονίας. Αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη χρησιμότητά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στην Εσθονία, αλλά και το κατά πόσο συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της Επιτροπής βάσει του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις (1) έως (5) κατωτέρω.

(14) Βάσει της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας της Εσθονίας και η γνώμη του[7] αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση (1) κατωτέρω.

(15) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξάμηνου η Επιτροπή διενήργησε επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Επί αυτής της βάσης, το Συμβούλιο εξέδωσε ειδικές συστάσεις οι οποίες απευθύνονται στα κράτη μέλη που έχουν νόμισμα το ευρώ. Η Εσθονία θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των συστάσεων αυτών,

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Εσθονία να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:

1. Να ακολουθήσει δημοσιονομική πολιτική φιλική προς την ανάπτυξη και να διατηρήσει υγιή δημοσιονομική θέση όπως προβλέφθηκε, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Να συμπληρώσει τον προβλεπόμενο δημοσιονομικό κανόνα με περισσότερο δεσμευτικούς κανόνες για τις πολυετείς δαπάνες εντός του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου και να συνεχίσει να βελτιώνει την αποτελεσματικότητα των δημοσίων δαπανών.

2. Να βελτιώσει τα κίνητρα για την εργασία, καθιστώντας πιο συνεκτικά τα διαφορετικά συστήματα κοινωνικών παροχών που υπάρχουν και αυξάνοντας την ευελιξία και τη στοχοθέτηση κατά τη χορήγηση των επιδομάτων. Να βελτιώσει την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, μεταξύ άλλων της μέριμνας για τα παιδιά, αυξάνοντας παράλληλα την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα από άποψη

[7] Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

κόστους της πολιτικής για την οικογένεια. Να ενισχύσει τα μέτρα ενεργοποίησης προκειμένου να διευκολύνει την επιστροφή στην αγορά εργασίας των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων που λαμβάνουν επιδόματα αναπηρίας και ανικανότητας προς εργασία. Να καθιερώσει συντονισμένη στρατηγική για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης σε περιφέρειες που πλήττονται από υψηλή ανεργία.

3. Να συνεχίσει τις προσπάθειες για να βελτιωθεί η συνάφεια των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, μεταξύ άλλων μέσω της μεγαλύτερης συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων και της εφαρμογής στοχοθετημένων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων. Να αυξήσει σημαντικά τη συμμετοχή των ατόμων χαμηλής ειδίκευσης στη διά βίου μάθηση. Να καταβάλει μεγαλύτερες προσπάθειες ώστε τα συστήματα έρευνας και καινοτομίας να καθορίσουν προτεραιότητες και να αποκτήσουν διεθνοποιημένο χαρακτήρα, καθώς και να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων, ιδρυμάτων ανώτερης εκπαίδευσης και ερευνητικών ιδρυμάτων.

4. Να βελτιώσει την ενεργειακή απόδοση, ιδίως στα κτίρια και τις μεταφορές, και να ενισχύσει τα περιβαλλοντικά κίνητρα σχετικά με τα οχήματα και τα απόβλητα, μέσω της εξέτασης των δυνατοτήτων φορολόγησης των αυτοκινήτων και/ή υψηλότερων ειδικών φόρων κατανάλωσης στα καύσιμα για κινητήρες. Να εντείνει την ανάπτυξη διασυνοριακών ενεργειακών συνδέσεων για να διαφοροποιήσει τις πηγές ενέργειας και να προωθήσει τον ανταγωνισμό στην αγορά ενέργειας.

5. Να εξισορροπήσει καλύτερα τα έσοδα της τοπικής κυβέρνησης έναντι των αρμοδιοτήτων που έχουν μεταβιβασθεί σε αυτή. Να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα των τοπικών κυβερνήσεων και να διασφαλίσει την παροχή ποιοτικών δημόσιων υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος